

Latweefchu Awise.

Nr. 22.

Zettortdeenâ 31. Mei

1856.

No Zelgawâs.

Zad ta leelas preeka- un gohda-deenas Zelgawneeki un Kurjemneeki redjejuschi! Tahdas ne bijam peedsihwojuschi! Râ jums to isstahstifim? Ne sinnam kur jahkt, kur beigt. Tomehr jums saweem firdsdraugeem ne warram flehpt. Lai cet kâ firds to spalwu dsihs, lai juhs ar mums preezajeetees. Nemfeet par labbu, ko dohsim no sawas firds pilnibas.

Bij sinna kâ muhsu augstais Kungs un Keisera's Aleksanders Nikolajewitsch nodohmajuschi Zelgawai un wissai Kurjemmitel to leelu gohdu un schelastibu parahdiht, pee mums atnahkt un mums doht redjeht sawu augstu laipnigu waigu. Nahtschohht no Berlines, buhschohht Zschwa Deatja waktara, pallschohht debbes-braufschanas deenâ pee mums! O kur preeka wehstis isgahjabs pa wissu Zelgawu un Kurjemmi. Kur kahda firds, tur arri lihgmiba un padohmi, kâ sawu mihto semmes-tehwu gohdam fanent un zil spehdami gohdu un miblestibu parahdiht. Muhsu waldineeki, Kurjemmes muischneeku-beedriba, pilfahhta wezzakee, wissas kungu-beedribas, birgeru-beedribas un amatneeku zumpfes kâstijahs ar leelu sataisichanohs. Pee Annes-wahrteem, kur Winneem no Leischeem nahtdameem bij jabrauz, un arri pee tilta kur brauz us Rihgu, ustaisija leelns stumstigus gohda-wahrtus ar egfu sarreem, subnahm, pukka-wihjahm, pulks leelu un masu raibu karrogu un Amtahm swezzehm puschtotus. Garra Palejas eelâ, leelajâ eelâ, tirkus plazzi un zittas eelâs wissî nammi bij, zil ikkats spehjis, stalti isgrejnoti ar leeceem karrogeem un pukka-wihjahm un lepneem dahrgoem dekkeem un teppdekkeem ar raibeem raksteem israfitti; daudj nammds bij Keisera wahrds ar leelo **A** un Keisera krohni, woi arri

pascha Keisera bilde ar pukkehm gresnota redlama. Pee wisseem lohgeem ir wissmasakajâ nammi swezzes woi lampas pee nammi ahypus seenas saliktas, lai waktara eededsinataspibd kâ swaigjrites debbesis. Wiss bij taisihts, kâ treschdeenas waktara warroht Winus fanent. Ze no rihta atskanneja pa wissu pilfatu: Nahtschohht us pudsdeenas pussi! Nu bij skreeschanas, gehrbschanahs un steigschanahs! Sastrehje laudis kâ studras, pilfatneeki un lauzineeki, jo no wissahm Kurjemmes gallahm baggati un augsti kungi, muischneeki ar sawahm zeenigahm un preilenehm, kungi, mohderneeki, rentineeki, semneeki un laudis bij atskrehjuschi, kâ Zelgawa bij pahrpilna, un gastusis par weenu weenigu istabbu leelu naudû effoht maksajuschi ar preeku, ja til ruhmes warrejuschi dabhuht. Pee Nahtsamma jastrehja wissî kaupmanni, birgeri un ammatneeku zumpfes gohdam isgehrbuschees gan mundeerinds gan itt melni un ikkatrai beedribai leeli stalti sihdes karrogi ar sawu raibu ammatas-sihmi. Zimmermannem un dischereem sawâ karrogâ wissas ammata lectas mabletas un seltitas bij redsamas, skrohderoem saws presisihjeris un addatas, kurpneckeem saws ehrglis, bekkereem leels selta klingeris, flaktereem leela wehrscha galwa ar seltiteem raggeem, un tâ kahdi 20 woi 30 karrogi, pahroleekam smukki. Wissî teefas kungi augsti un semmi no Kurjemmes sawds staltos mundeerinds, mahzitati bajuzas swahrtds gaididami nu gaidija. Pulksten 1½ dewahs birgeru un ammatneeku leela garra reise no tirkus us Annes-wahrteem un tur pee teem gohda-wahrteem jahkdami 2 rindes ar saweem karrogeem nostahjabs pa wissu Palejas eelu lihds skrewu bajuzai. Garx nammeem, pee wisseem lohgeem, ir us sehtham un kur tik warreja uskahpt, un pee wahrteem us wissu to schoffeju lauschu pulks

bes finnas nu gaididami gaidija ne ehduſchi ne djebrufchi, ta ka defmitos no rihta isgabjuſchi, un gaidija meerigi un gohdigi, jo ne drihtsteja eet us mahjam, ne finnadami to brihdi, kad buhschoht. Kursenneeſeem par leelu gohdu jaſakka, ka jebſchu deen naft eelas un platschi bij lauschu peebahſti, un polizeja ne zil ne bij redſama, itt ne fur ne notikke kahds nemeers jeb aplams darbs, bet itt wiſſi gohdam turrejahs; jo zittu ne kahroja, ne dohmaja, ka til ſawa ſchehliga mihta Keiſera un Tehwa augſtu waigu dabbuht redſeht. Par to ween ſtrehje, zeete baddu un leelus putteklus ko ſtiptrais wehſch dſinne pa eelahm. Ak tawas gaidiſchanas, tawas ne-apniſſchanas gaidoht no rihta lihds wakkaram. Ar to leelo ſirdſkarſtumu gaidoht un bailibu lai gaidoht ne ispuhdele ihto laiku, pallike meefa un dwehſele ka lauſtin grauſtin ſagrauſta, tomehr ne dohmaht kahds dohmaja atkahptees. Pilſata mahzitaji ar Jelgawas un Ljepajas birgermeiſtereem un zitteem birgereem un weetneeſeem gaidija paſcha pilli ar ſahli un maiſi us judraba ſchliwa, ſawam ſemmes Tehwam dahwatu.

Te nu wakkara pulkſten aſtonos wiſſi bajnizas pulkſteni ſwannidami gundeja, ka nu nahſoht. Pee pils jaw warrejam dſirdeht, ka pee wahrteem un pa Balejas eelu tahs tuhſtoſchas preezigas balſis ſauze gawiledamas: Urra! Urra! Ztt laipnigi ar ſawu augſtu roſtu wiſſus laudis ſweiznadami atſtrehje ahtri pilli, iſkahpe pee pils, fur muhſu Garniſones ſaldati gaidija, tohs apſweiznaja, tad kahpe pa leelo treppi ar dahrgu pulku pohdeem un wadmallu apklahtu. Pee durwim ſtahweja wezs underopzirs par durwju-ſargu ar ſeltu leelu gohda ſiſlu un raibi isgehrbts, ar gohda fruſteem pee kruhtim. Keiſers ſchehligi apſtabjahs, ſcho wihru un tohs 2 waktis ſaldatus ſweiznaja un praſſija, kurrâ regimenti undropzirs deenejis un gohdu pelnijas, tad eegahje Sawas isgrejnotahs iſtabbas. Bij lihds augſtee Miniſtera kungi un Generali, Adlerbergis, tehws un dehlis, Dolgorukows, muhſu teizamais Generalis Todlebens, Liwens, Wolrows un wehl zitti augſti un ſemmi Utjutanti un Winnus ſanehme un waddija General-Gubernaters un wehl zitti Generali un Wirſneeki no Jelgawas un Rihgas.

No leela zella nokuſſuſchi, to wakkar' ne peenehme itt ne kahdu, jo ohtrdeenas nafti bij isbraufuſchi un wairak ne ka ſimts 30 juhdses braufuſchi. Laudis gabje ſtraumehm pee pils un pa eelu eelahm, jo nu eededsinaja nammu nammos ſwezzes un lampas. Nu ko ſkreet ko redſeht, ko azzis Jelgawa wehl ne bij redſejuſchas. Zil to tuhſtoſchu un atkal tuhſtoſchu ſpihdeklu ſpihdeja mallu mallas no pat eelas afmineem lihds beidſamam lohgam juntâ ar wiſſadeem ſwezzu rakſteem, arri paſchâ Rahtsnammâ un augſtas ſtohlas tohrni. Garr wiſſu to uppmallu prett pilli bij garr to uhdeni lampa pee lampas (tauſu jeb eljes kulturi) ſaliktas; tee nammi wehl ipaſchi gaimoti un puſchkoti. Brihnumis bij redſeht leelo Ritterschaytes nammu, fur Keiſeram ſataiſija leelas balles. Dauds tuhſtoſchu lampas, ſillas, ſalkas, dſeltenas, ſarkanas, bruhnas un baltas no pat ſemmes lihds juntam wirſu, apwiſſeem lohgeem, durwim, ſtabbeem, piſlareem un ſunſehm ſpihdeja lampa pee lampas lohſti ſkunſtigi un ſnuſſi nolikta, un paſchâ widdu warren leela ſarkana **A** ar Keiſera krohni, ar tuhſtoſchahm ſwezzehm isrohtata, ne pils puſſes iſſkattijahs itt ka no ſklaidra dihmanta un dahrgem afmineem muhrechts namis, un pa wiſſu to uppi kahdu werſti garrumâ tas ſweſſchu gaiſchums no nammeem atſpihdeja uhdeni un iſſkattijahs, itt ka uguns un dihmants ween pa to uppi tezzetu. Ne ſpehju to ſklaidri iſteikt ar ſawu neeka ſpaltwu.

Pulkſten 10tos pee Rahtuſſcha bij atkal ſanahkuſchi wiſſi kaupmanni, birgeri un ammatneeki ar ſaweem karrogeem un 3 ſimts wiſſi ar leelahm reſnahm pikka ſwezzehm rohkâs. Rahtuſſcha leela ſahlis ſanahzam kahdi 60 kungi, kas peederr pee Jelgawas dſeedaſchanas = un muſikku-beedribas, iſſkatram pee garras needres waſka ſwezze eelſch raiba eljes-papihra wehluktura. Nu tee dſeedataji dewamees birgeru preeſchâ us pilli. Paſchâ preeſchâ un ſahnis ne-iſſklaitams lauschu pulks — tad 2 muſikantu pulki no Rihgas atweſti puhſdami un bungodami, tad pa feſcheem weenâ rindê tee dſeedataju kungi, un pa pahreem rindê tas birgeru pulks, no iſſkatras puſſes 150 pikka-ſwezzu neſſeſi, ar tahdu leelu ugguni, kas israhdijahs ka leels

ugguns-grehks. Bij tif garra reise, ka tee pirma-
jee jaw bij pee pils, beidsamee wehl pilfata! Pils
preekschâ, pee tabs balkones jeb ahrs glahschu-dur-
nim ohtrâ tabschê, kur Keisers mahjoja, apstah-
jahs pirmee un sagaidija beidsamus ar sawahm swez-
zehm. Bij tabs lauschu pulks tai leelâ plazzi, ka
tif ne zittu ne nospeede. Nu dseedataju kungi ar
karstu firdi usdseedoja us 4 balsim flunstigu gohda
dseefmu, ko weens Zelgawas kungs no sawas
firdspilnibas lohti jauki bij farakstijis un zits Zel-
gawas kungs ihpafschu musihki us to isgudrojis.
Sirds-schehligais Kungs un Keisers parahdija
faweem behreem to leelu firdspreeku un gohdu, ka
Paschi isnahze ahra us to balkoni un lahgu lah-
gahm sweizinadami ar robku, klausijahs to dseefmu,
kurra wahrdu Paschi schehligi bij peenehmuschki
un islahstijuschki. Beiguschi dseedah, firdis nu
wisseem pahtruke un zil tif teem tubkstoscheem
to balsu un spehku, tif kleedje firsnigi: Urra!
Urra! un laide zeppures gaisa un ne warreja beigt
kleegt Urra! Kad daudj mas apmeerinajahs, tad
dseedataju-kungi usfahze Kreewu walsts un
Keisera dseefmu: „Deews swehti Kei-
seru x. x. x.“ un pa tubkstoscheem dseedaja lihdi
un no skaidras firds mihlestibas un pilnibas iszeh-
lees meldinsch ka jauka luhgschanas un pateizi-
bas - dseefma kas uslahpuse pascha Deewa
firdi, ta ka Deews Kungs gan klausihis lauschu
luhgschanas un pateesi baggati swehtihis un ilgi,
ilgi usturrehs saweem laudim tahdu laipnigu un
schehligu Tehwu un Kungu, muhsu walsts zerribu
un preeku. Gan arri pascham Keisera m lauschu
mihlestiba un luhgschanas firdi buhs sagrahbuschas,
jo lohti laipnigi un schehligi wehl in wehl sweizi-
naja wiffus, beidsobt ir ar zeppuri jo schehligi
sweizinadami. Nu bij atkal Urra! un lauschu
gawileschanas bes galla, lauschu Winni istaba jaw
bij eegahjuschi. Tad pa leeleem pils wahrteem
wiffi gahjam zaur pilli pa ohtreem wahrteem atkal
atpakkal us pilfatu, un kad sawu laipnigu semmes
Tehwu ir ohtrâ pussê dabujam redseht pee istabbas
lohga — tad tabs karstums sagrahbe wiffus, ka
us reisi iszehlahs atkal warrena gawileschana un
lauschu azzis spihdeja preeka affaras swetschu gai-

schumâ. Pateesi tahdu preeka un gohda deenu ne
bijam redsejuschi, neds arri gan wairf dabbusim re-
dseht, jo nu jaw kahdi 40 gaddi ka nelaika Kei-
sers Aleksanders tas pirmais muhsu Kur-
semmiti pagohdinadami Zelgawâ bijuschki un to-
brihdi no Sawas firds mihlestibas 1817 gaddâ
Latweeschu semneekem to brihwestibu dahwinaju-
schi. Swehti Winni nu duhs Deewa meera —
Winnu darbi tohs pawadda — Winni wehl
dsihwo lauschu firdis. Lai schi, un muhsu nelaika
Tehwa Keisera Nikolaja spehks un taisniba un
lauschu gahdataja firds un gars auglojahs un
spehzigi darbojahs schi muhsu lohti teizama mihla
Keisera Aleksandera firdi, kas ne ween muhs
sawus laudis un leelo walsti, bet ir wiffu pasauli
saldi eepreezinajuschki un baggati apswehtijuschki ar to
ne-isteizamu dahwanu, ka muhs no karra-pohsta un
gruhtuma pestijuschki un apdahwinajuschki ar mihko
dahrgo meeru. Lai tas Deewa meers tadeht
jo baggati irr un paleel ar Winneem un eelsh
Winneem! Tai irr muhsu firds patikschanas luhg-
schanas, ko Deews Kungs pateesi gan paklausihis.
Tai bij pirmaja deena, — ar Deewa paligu is-
stahstihim ir to ohtru preeka un gohda deenu.

S-3.

Swechas semmes finnas.

No Konstantinopeles, Turkos, raksta,
ka tur ne fenn weena Greekereene mirrusi, kas
100 gaddus wezza, un kas septinas pa-audses
jaw peeredsejuse. — Austruma semme, un wiffas
iltakas semmes, tee seewischki no 12 un 13 gad-
deem wezzas jaw prezzajahs; tadeht naw wis leels
brihmums! — Us to fallu „Meteline“ arri effoht
leela semmes trihzeschana 21 zeemus un pilfatus
isphstijuse. —

No Wihnes pilfata, Gistreikeru walsti,
raksta, ka tur us leelbeenu, jauns 20 gaddus wezs
puisis sawu frohdsneezi, pee ka tas deenejis, tam-
deht nosittis, lai tas waretu wiffus tohs rauschus
weens patê apest, kurrus ta us swehtkeem effoht
zeppusi. Grehku tizziba, leela kahriba! —

Muhfu augstam Kungam un Keiseram 23schā
 Maijā dahwata
 Gohda - djeesma.

Labb' Tew, labb', lam laime jalda,
 Ko, lai taklas semmes walda
 Deems par galwu ezeblis!
 Karka spehst drohschi Tawi
 Laukā zihnijahs us nahwi,
 Kreemu gehds fur spihdejis.

Paldeems Keiser', affinspluhdeem
 Sust Tu lizzis — grint eefsch gluhdeem,

Kauschanasu pehkonis rimst;
 Salthgt Tu ne effi leedstis,
 Genaidneekem rohlu fneedstis,
 Gurdeneem lai meerin sch dsmst.

Tawu tantu swehtas djeesmas
 Jelt us debbes' fieschu leefmas,
 Slawas uppurus pateef',
 Laimes demejš! Meerazehlejš!
 Leels gan rahdahs walstu-wehlejš, —
 Leelaks, las pats waldijejs.

Bahrtulkota no Hugenbergera.

Sluddinafchanaš.

Muhfu Kungs un Keisers til schehligi bijuschti, Kursemmes Domehnu teesai par to ihpafchi pateift, ka isgahjuschā 1855tā gaddā no Krohna laudim wiffa galwas-nauda un Krohna dohschanaš pilnigi irr nomafstas.

Scho muhfu Keisera augstu schehlastibu isstuddinadams, tizzu un zerreju, ka ne ween tee pagasta teefneschi un preekschneeki, bet arri itt wiffi lam galwasnauda jamakfa, ir us preekschu tapat wiffu pilnigi un pareisi isdarrihs un dohs kas Keiseram un Deewam jadohd, un ar to allaschin zeenigi parahdisees sawa Kunga un Keisera schehlastibu un labpatilfchanu mantoht.

Jelgawā, tanni 29tā Maijā 1856.

Didriks Barons no Dissenberga.

Jelgawas Krohna-malkas usraugs, Dahwids Rettigs, pee Krohna Erzogumuischas peederrigs, daudskahrt parahdijis lohti drohschu un labbu firdi pee tam, ka winsch daschu zilweku no uhdens breefmahm un slihtfchanaš isglabbis un arri daschu sagli nakts laika sakehris un arri no sagla ar nasi dikti eewainohts tappis. Us Kursemmes Domehnu-teefas Presidentes luhgfchanu muhfu augstais Kungs un Keisers scho Dahwidu Rettigu par to schehligi irr puschkojuschi ar sudrabu medalji un nowehlejuschi, lai scho gohda-sihmi ar Wladimira-banti nessa pee kruhtim. Schinni Medalji redsam muhfu augsta Kunga un Keisera bildi ar to wirskafstu „par dsihwibas isglabbfchanu.“

Sluddinafchana.

Wisseem lam buhtu kahda taifna praffifchana pee tabs alliflufchas mantas ta zittahrtiga eefsch Gezawas uppes noslihtlufcha Lambertmuischas usrauga Zehlaba Follmanna, no Lambertmuischas pagasta teefas tohp us-ajzinati, lihds 16tā Zuhnijsa f. g. te peemeldetees.

Lambertmuischā, tai 19. Maijā 1856.

3

Sirgu uhtrupe.

5tā un 6tā Junijā Jelgawā tirgus plazzi pee Zehra namuta uhtrupe wairakfoblitajeem prett skaidru nandu taps isdohiti 5tas un 6tas Reserwias Bataljones Printscha Pruhfcha regimentes jaldatu wesumu- sirgi.

Lihds 28. Maija d. Mihgā atnahlfuschti: 822 faggi un 710 struhgas.

W r i h w d r i k k e h t.

No jubrimallas-gubernements aughtas waldifchanaš pusses: Oberlehrer G. Blaes, Zensor. Jelgawā, tai 30. Mei 1856.

No. 135.

Waffaras-swehtku jaufaka dahwana.

Wissa Deewa raddita pasaule mihliga waffaras-swehtku laika preezajahs eefsch ta Kunga sawa darritaja. Semme, kas faltä seemä bij nomirrußi, atfal irr atdsihwojufees, irr apgehrbta ar sallahm pawaffaras-drehbehm, un puschkota ar pukkeh, ka bruhte sawam bruhrganam. Un ar jaunu waffaru arri Kristus draudsei, kas irr ta Kunga kalpone, jauna preezas-faule atspihdejust, kas winnas firdi peepilda ar jaunu mihlestibu un zerribu; jo ta sim, ka waffaras-swehtku laiks irr winnas pagohdina-schanas laiks, fur tas augstais weests no debbesim nahf to darriht par ta kunga isredsetu bruhiti, ar fo tas grihb faderretees us muhschigu laiku. Dj. 2, 19. Tadeht ta apstahda Deewa-nammu, sawu derribas-telti, ar meijahm, gaididama to apsohlitu weesti; tadeht leels mas puschko sawas buhdinas durwis ar sallumeem un kohsteem, lai tas gohdibas Kungs weetu atrastu fataisitu. Tadeht wiffas basnijäs no Deewa kalpu un draudses firdim atskann ta weena nopuhschana un luhgschana: „Nemm pee man mahjas-weetu Tu firds apgaismotais, Lai bohjä es ne eetu Tu man atdsendinajis.“ Tahda draudses-luhgschana tam Kungam teescham irr par peenemmigu uphuri. — Bet woi arridsan iflaträs kas schinnis deenas eefsch tahs Deewa draudses tam Swehtam Garram irr dseedajis un gawilejis, scho firds-apgaismotaju irr apfweizinais un fanehmis sawa pascha firdi? Woi tawa pascha firds, mihlais brahli, irr palikkusi par ta fw. Garra dsihwofli? Gan Deewa Gars mahjo eefsch Deewa draudses, un to darra par sawu meesu. Ewes 1, 22. Bet woi winsch arri mahjo pee tew? — woi winsch tew irr apdahwinajis ar sawahm debbes-dahwanahm? — Un ja tewim ja-atbild ar noskumschana: „Es esmu nabbags un behdigs, un manna firds eefsch mannim irr eewainota, tad fanemmi tawa schehliga Deewa apsohlschana, fo

winsch tewim dohd zaur sawa praweescha mutti, Gzet. 36, 26. 27.

Es dohfschu jums weenu jaunu firdi, un weenu jaunu garru juhfu widdü, un atnemfschu to afminainu firdi no juhfu meefahm, un dohfschu jums weenu meefigu firdi. Un es dohfschu mannu Garru juhfu widdü, un darrifschu, ka juhs mannos likkumös staigaseet, un mannas teefas fargaseet un darriseet.

Teescham, — tahdas wiffudahrgakas apsohlschanas irr tas swehtku-glihtums ar fo tas Kungs sawu draudsi puschko. Lai tad apdohmajam:

Jauna firds

waffaras-swehtku jaufaka dahwana.

Mehs prassam: 1) Kapelz jaunäs firds wajaga? 2) Kas dohd jaunu firdi? 3) Kalabhad jauna firds tohp dohta?

1) Wiffseem notal jauna firds gan irr waffaras-swehtku jaufaka dahwana. Un kapelz tad jaunäs firds wajaga? Tapelz ka wezza firds nekam nederr, jo ta irr launa. Pats Deews apleezina zaur sawu praweetu: „Es atnemfschu to afminainu firdi no juhfu meefahm un dohfschu jums weenu meefigu firdi.“ Ar scheem wahrdeem pats Deews leezina: Juhfu wezza firds irr afminam lihds zeeta, afminam lihds smagga, afminam lihds aufsta, afminam lihds nomirrußi. Bet woi ta ne irr gruhita walloda? Lai gan wezzeem Israela behrneem bij dselles pakaußis un afminaina firds, woi to paschu wehl buhs fazziht par Kristus laudim? Woi mums, teem jaunäs derribas-behrneem, naw daudj mihfstakas, filtakas, taifnakas firdis ka scheem wezzeem baußlibas-derribas laudim? — Ta gan wajadsetu buht, un mehs lohti wehletu kaut arri ta buhtu. Tomehr, ja zeeta, smagga, aufsta, nomirrußi firds irr nosauzama par afminainu, zil tad naw afminainu firfchu arri muhsu starpa! Un

tahdas naw tif ween teem „kas irr aptumschoti eeksch sapraschanas, sweschi buhdami no tabs Deewa-dshwibas, zaur to nesinnaschanu kas irr eeksch teem, zaur winnu firds apzeetinaschanu.“ Ewej. 4, 17. Ne tiftween pee teem kas ar sawahm beesahm aufim ne dsird Deewa klandsinaschanu pee sawahm firds-durwim, kas ar sawahm tumshahm azzim neredj, ka tas labbais gans winnu pasudduschahm dwehselehme eet pakkal, warrbuht jaw peezdesmit, feschdesmit, septindesmit gaddus. Ne — wehl daudj un daschadas akminainas firdis irr redsamas, fo par tahdahm newarr tubdal pasibt. Tas paschmihlotais, 2 Tim. 3, 2. kas wissas leetas ne-eedohma papreeksch kas buhtu par labbu Deewam un tuwakam, bet paschu sewi ween eedohma, paschu sew ween mihlo, woi tam naw zeeta, tas irr akminaina firds, lai gan warrbuht nobalteta? Tas pasaules-mihletais, kas ween melle isnihzigu barribu, bet ne-ehdina sawu dwehsele ar to dshwibas maissi, kas neraugahs us tahm leetahm kas irr debbesis, bet us tahm kas wirs femmes, woi tam naw smagga, tas irr akminaina firds? Tas lehtprahntneeks, kam firds daschu reis no Deewa wahrdeem bij pakusinata un sasilidita, bet kas pehz tam aikal dewahs us grehku kabriahm un meefas darbeem, zaur fo winna tizziba isdusse ka lahpa wehja, woi tam naw aufsta, tas irr akminaina firds? Tas muttes-tizzigs, kas melkulu kabrita Deewa derribu nemu sawa mutte, bet pahrmahzishchanu esnist, un winna wahrdeus pahr galwu mett, woi tam naw nomirruji, tas irr akminaina firds? Un woi paschi tee, kas no pateesibas dsennahs pehz Deewa walsitbas, kas issteepjahs pehz ta kas preekschä irr, kam firdis jaw bij pilditas ar ta Garra mihlestibas-leesmahm, woi arri tee paschi neapleezina, ka winneem firdis atkal paleek smaggas tizziba, faltas mihlestiba, wahjas un schaubigas zerriba, ta ka atstahtas no Deewa? Teescham, tas wezzais zilweks, kas iffatra, arri-djan atgreesiga dwehsele wehl mahjo, tas irr nomiris, un sazeetinahts prett Deewa garru, tas pats wehl irr akminains.

Tapehz mums wisseem wajjaga jaunus firdis, akminainu-weeta meefigas. Bet lai labbi webra nemmam: jaunus firdis; jo kur wissa

firds netohp atjaunota no eekschenes, tur ta par zittadu newarr palift. Jaunas firds wajjaga, ne jauna apgehrba, Baschäs jannas awju-drehbes, wezza firds paleek ta patti launa kahda bijuff. Arri jauna mehle neko daudj nelihds. Ja luhko us zilweku wahrdeem, tad jasakka, ka deesgan irr tahdu, par kurreem warretu dohmaht ka teem irr swehts gars, jo tee runna ar jaunahm mehlehme. Bet ja luhko us winnu firdim, tad jasakka, ka wezzais Ahdams irr apwilzis jaunus drehbés, wezzai firdi irr jauna walloda, wezzeem grehkeem jaunus apsegs. Woi ar to Deewam buhs gan? Woi Deews usluhko zilweka abrigu nomannishchanu? Ne — wissai firdi neween no ahrpuffes bet no eekschenes japaleek jaunai. Kur tewim nam pateesigas atgreeschanas, kur tawa firds wehl irr pussé dallita, pussé Kristum un pussé Belialam peederr, tur tas Deewam ne patibt un tewim ne palihds. Jauna firds ween darra temi Deewam peenemmigu; jo Deews fakka: „Mans dehle, dohd mannim taru firdi.“ Jauna firds ween tewim palihds, jo ta ween tewim dohd tahdu tizzibu kas to pasanli uswar, tahdu mihlestibu kas nekad ne mittahs, tahdu zerribu kas irr pastahwiga luhgschanas. Tadehl neprassi wairs: kapehz jaunus firds wajjaga, bet luhdsi ween, kaut tahda tewim tiftu dohta. — Bet kas to dohs?

2) Kas dohd jaunu firdi? Us to tas Kungs waffaras-swehtkos mums nahk pretti un fakka: „Es juns dohschu weenu jaunu firdi, un weenu jaunu garru juhsu widdu.“ Jaufa, swehta garra-swehtku dahwana! Es — johla tas Kungs, un schi apsohlschana tohp dohta no ta kas irr Gan un Amen. Schi Deewa apgalwoschana isnihzina wissu muhsu paschtaisnibu, un wairo muhsu tizzibu. — Ja Deews sluddina: „Es — es to darrischu, Es juns dohschu — tad winsch ar tahdu wahrdu zilwekam gribb panemt wissu winna drohschibu un leelishchanu, kurrä tas dohma „ar sawu paschu swehtu un sapraschanu eeksch Jesu Kristu sawu Kungu tizzeht un pee ta nahkt.“ Ja tu zilweks, pats sewim warretu islihdseht ar sawu paschu apnemishchanu un gribbeschamu, ja tu pats sewi warretu swehtu darriht, tad tewim newajjadsetu nedj ta Betlemes behrna, nedj Golga-

tas krusa-stabba, nedj Zeeldeenas uswarretaja, nedj Swehta Garra apgaismoschanas, nedj Deewa nuttes-wahrdu, nedj Deewa swehtu sakramentu. Warrbuht, mihlais brahli, tu jaw kahdu reiji effi eefahzis un darbojees ar sawu paschu spehku apnemdamees: es gribbu palift par jaunu zilweku! Ka tewim irr isdeweess? zil ilgi tawas apnemischanas pastahweja? Kad kahrinaschanas uenahze, tad apnemischanas bij aismiristas; kad meesa willinaja, tad gars bij nomahkis, un tawa pascha firds bij ta wiltneeze kas tewi apmahnija. Nemanohht un nesunohht tu atkal bij dewees us tahm paschahm grehku-pehdahm fo jaw bij atstahjis, ta ta tewim ja-apleezina: „es redsu weenu zittu bauslibu mannos lohzeleds, prett to bauslibu mamma prahta karrojam.“ Un ja tu to effi atsinnis ka tu pats sewi ispestiht newarri, tad tu ilgodamees issteepi sawas rohkas pehz paliga isfaukdamees: „Naddi eefsch mannim, af Deews, weenu schkihstu firdi, un atjauno weenu pastahwigu garru eefsch mannim.“ — Af zil preeziga tad tahdam luhdsejam skann ta Deewa bals: „Es dohschu jums weenu jaunu firdi, un weenu jaunu garru juhsu widdu.“ Tahds wahrds wairo muhsu tizzibu, jo pats Deews apfobla: Es, tas Wissuspehzigais, kas firdis lohka ka uhdens uppos; Es, tas Schebligais, no ka nahst wissa labba dahwinaschana; Es, tas Swehtais, Es dohschu jums weenu jaunu firdi. Tomehr schihs apfoblischanas-wahrds, dabbigam zilwekam irr gruhts; jo kad Deews scho wahrdu gribb isdarriht, tad tas pee zilweka newarr notift bes gruhtahm sahpehm. Jo Deews newarr doht jaunu firdi, ja winsch tam pascham dabbigam zilwekam papreefsch neisnemum winna wezzu firdi. Un kad tas Deews peeleeft sawu rohku, isnemnt to wezzu firdi ahra, kas ta dabbiga zilweka eefschas irr sa-august ar wissahm winna wezzas meefas dsihslahm, tad tas newarr buht bes leelahm sahpehm. Zjabs, kad tas sehdeja pelnos; Dahwids, kad tas ar atgreeschanas-affarahm nomettahs preefsch Deewa waiga; Pehteris, kad tas pee gaila dseedaschanas gauichi raudaja; Bahwils, kad tas Damaskus pilsehta zihnijahs trihs deenas ar Deewu, tee wissi irr sajuttuschi la dabbigam zilwekam klahjahs, kad tas swehtais

Deews to wezzu firdi no zilweka isnemum ahra. Un woi tapat arri Deews naw peegahjis pee ikkakra muhsu starpa, woi ar wahjibahm, woi ar zittahm rihsstehm, woi ar kahrinaschanahm, isnemnt winna wezzu firdi? Af zilweks, kad winsch ta nonahweja sawu wezzu grehzigu zilweku, un sawu preeku pahwehrtija par behdahm, tad tawa dabbiga firds raustijahs eefsch sawahm sahpehm, tad tu dabbuji atsiht: „Breesmiga leeta eekrist ta dsihwa Deewa rohkas.“

Breesmiga — un tomehr swehtiga, jo winsch gan cewaino, bet arri dseedina; winsch gan nokauj, bet arri darra dsihwu; winsch isnemnt to afminainu firdi, un tai weeta dohd meefigu firdi. Mihlais zilweks, ta irr swehtiga leeta, kad wissa tawa augstprahntiba, wissa tawa paschtaifniba, wissa tawa palauschana us sawu paschu spehku tohp isnemnta, un tawa afminaina firds paleef sagrausta preefsch ta Kungawaiga. Ta irr swehtiga leeta, kad tu tad dabbu dsirdeht to scheblastibas-balsi: Tawi grehki tewim irr peedohti! Kad tu tad baudi ta Kunga wahedu saldumu, kad tu tad manni eefsch sewim ta garra spehku, kas tawa dwehsele eelej jaunu tizzibu, jaunu mihslestibu, un pah wissahm leetahm pajemmibu, ka tu sawu newehrtibu atsihdams ar Bahwilu isfauzees: „Es esnu starp grehzeekem tas leelakais, bet mannim scheblastiba irr notiffuff!“ Ta irr swehtiga leeta tad redseht, ka ta swehta garra darbs ik no deenas eefsch tew us preefschu eet, ka swehtu-darrischanas spehks auguma aug, ka swehtais gars tewim to padarra weeglu, kas papreefsch bij ne-eespehjam, neisdarrams. Un wissu swehtiga leeta tad tewim irr, jauna raddijuma kahrtä, us pestischanas afmins-kalna stahwoht, atskattitees us tahm pagahjuschahm leetahm, us teem grehku-pluhdeem no furzeem effi isglahhts, us tahm kahrinaschana wehtrahm no kurrahm effi israuts, un tad prassiht: kas to irr padarrijis? kas man irr ispestijis? un tad apleezinaht: Ne es, Kungs! es buhtu noslibzis un bohja gahjis; ne, Tu to effi darrijis mans apschehneeks; Tu to effi darrijis zaur sawu swehtu Garra! —

Kaut mehs wissi jaw tahdu swehtigu leezibu warretu doht. Pats Deews us to mums gribb

doht sawu spehku. To mums apgalwo wiinna waffaras-fwehtku wahrdi. „Es dohfschu jums mannu garru juhsu widdü.“ Schis gars mahjo eefsch wiinna draudses, un nahf ikkatrá firði kas wiinnam durwis neaisflehds. Wänsch grubb pa-beigt fo tas irr eefahjis. Täpehz mehß wehl praffam:

3) Kalabbad jauna firðs tohp dohta?

Us to atbild tas Kungs fazzidams: „Un es dar-rischi ka juhs mannos likkumós staigaseet, un mannas teefas fargaseet un darriseet.“ (Ezek. 36, 27.) Kalabbad tad jauna firðs tohp dohta? Lai jauns zil-weks taptu raddihts, zilweks kas Deewa bauschlus turr, kas staiga nenoseedfibá un taisnibá. Un tomehr atrohðahs daudj laudis, kas ar sawahm firðim gan drihs leelahs, ká woi tahs buhtu deewabihji-gas; kas mahf daudj isteikt, fo tee pee sawahm firðim jaw labbu effoht baidijuschi. Bet ja tu luhko us wiinnu dshwoschanu, tad no ta jauna zilweka neko daudj newarr manniht; wiinnu azzis raugahs pehz pafaules, wiinnu mutte runna wiltibu, wiinnu rohkas irr apgahnitas, wiinnu kahjas staiga pa grehku zelleem. Woi tu tahdam tizzeft, ja tee fakka ka teem irr jaunás firðis? Ne — tu fazzisi: fur jauna firðs, tur arri jauns zilweks. Jeb, ja kas to garru, fo tas irr dabbujis, apbehdina, Deewa scheblastibu par sawu grehku apseggü darridams, woi tu tahdu turrefi par jaunu zilweku ar jaunu firði? Ne — tu fazzisi: Nepeewilkeetees, Deews ne leekahs apsmeeetees. Jo Deews mums sawu garru ne irr demis par eedrohfschinaschanu us grehkeem, bet ka tas fewim darritu tahdus laudis kas wiinna likkumós staiga un wiinna teefas darra. Täpehz mehß praffam wehl weenreis: kalabbad jauna firðs tohp dohta? Lai jauni garra-zilweki taptu radditi. Un fur ween tahdi jauni zilweki buhtu, tur arri buhtu jauna pafaule; jauna tauta par fo warretu fazzihf ka ta irr isredjeta tauta; jauna semme kurrá taisniba un meers mahjo; jauna Deewa draudse kas irr ta dshwa Deewa namé.

Fur ween jaunás firðis irr, tur irr jauna apskai-drota pafaule, tur pafaules tukfnese paleek par Deewa dahru. Mihlais brahli, isprohwe to ween pats pee sawas firðs, paleezi par jaunu zil-weku zaur Deewa garra spehku, un tu redseft ka ta tukfnese apkahrt temi paliks jattojama, ká woi jauna pawaffara buhtu nahkusi tawá firði, tawá mahjá. Tawa mahja kas papreeksch bij nemeera-weeta, paliks par mihlestibas- un meera-nammu; taws darbs, papreeksch tewim nemihligs, nu te-wim buhs jauks un preezigs; taws krusis, pa-preeksch tewim nepatihlams, nu tewim weeglis; taws tuwakais, papreeksch tewim cenaidneeks, nu taws brahlis; taws kaps, papreeksch tewim bai-ligs, nu tawa duffas-weetina; taws Deews, pa-preeksch tewim sohgis, nu taws Tehws; muhschiba papreeksch tewim breefmiba, nu tewim lihgmiba. Bateesi — ja mehß dabbutu jaunás firðis, tad buhtu jauna fwehtiba mums pascheem un zitteem, tad buhtu jauns preeks schai laiká un muhschibá. Tadeht — kahdas dahwanas lai pahf wiffahm leetahm meflejam us scheem waffaras fwehtkeem? kahdas lai isluhdsamees no ta deweja wiffu pil-nigu dahwinaschanu? Deews, raddi eefsch mums jaunás firðis! Amen. J. S-g.

Sluddinaschanas.

18tä Junija deená schinni gaddá Aidfirres mui-schá pee Kandawas uhtrupé wairaf sohlitajeem prett skaidru naudu taps isdohta ta nelaika Aidfirres muishas kunga Ditto Raijera atstahkas mantas, prohti wif-sadas lungu istabu-leetas, gultu-drahnas, un spilwers, fudraba leetas, mahju- un wirtschaytes-leetas, bischu-strophi, leeli un masi lohpi un arri firgs. 2

Aidfirres muishas-waldischana.

Kaltikkes (pee Kuldigas) Jaunarraju fainneekam no gannibas nosagts nakti tai 29tä Aprili firgs ar gaischu breefschu spalwu, — ne ihsti bruhns, ne ihsti dseltens, ar melnu kupsu asti, bes zittahm simehm, mafs no auguma, kahdus 20 rub. wehris, 7 gaddu wezs. Kas par scho firgu warrehs taisnu sinu doht dabbuhs pee-nahlamu pateizibas mafu. 1

B r i b w d r i f f e h t.

No jahrmallas-gubernements aughtas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaeje, Senior. Jelgawá. tai 30. Mei 1856.